

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор гімназії «Академія»

_____ С.ПЕТРАШЕНКО

25 серпня 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ГІМНАЗІЇ «АКАДЕМІЯ»
НА 2021 – 2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1 – 4 класи

Схвалено
на засіданні
педагогічної ради
(Протокол № 1
від 25 серпня 2021 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітню програму для початкової школи гімназії «Академія» (далі - освітня програма) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р – <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 (у 1-3 класах).

З урахуванням поетапного переходу на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2020/2021 навчальному році освітня програма гімназії «Академія» для 1-4 класів розроблена на основі:

для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);

для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273).

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Освітню програму гімназії «Академія» побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст освітньої програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей:**

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми в гімназії «Академія» використовуватимуться **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприятимуть цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі гімназії «Академія», передбачають врахування досягнень попереднього етапу їхнього розвитку.

Освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Освітня програма визначається послідовністю викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчителі гімназії «Академія» визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Навчальний план включає інваріантний складник, у якому визначено обсяг часу на вивчення навчальних предметів на рівні Державного стандарту

початкової освіти та варіативний складник, де передбачено додатковий час на вивчення предметів мовно-літературної галузі, а саме:

1 - 4 класи: 1 година на збільшення обсягу часу для вивчення української мови, що відображено в навчальному плані.

Поділ класів на групи при вивченні української мови, іноземної мови (англійської), інформатики здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Для кожного класу розклад дзвінків є гнучким і коригується вчителем з урахуванням особливостей учнів класу та дидактичної доцільності запланованої на день навчальної діяльності.

Фактичне виконання навчальних програм фіксується у Класному журналі відповідно до наказу МОН від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальний план 1-4 класів гімназії «Академія» зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем. Навчальні заняття організовано за семестровою системою.

Освітня програма гімназії «Академія» визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та *очікувані результати навчання* здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

До освітньої програми додано навчальні плани організації освітнього процесу в 1- А, Б, В - класах (Додаток 1 до освітньої програми);

у 2 - А, Б, В – класах (Додаток 2 до освітньої програми);

у 3 – А, Б, В – класах (Додаток 3 до освітньої програми);

у 4 - А, Б, В, Г, Д – класах (Додатки 4 до освітньої програми).

Перевищення гранично допустимого тижневого навчального навантаження на учня немає.

Для здобувачів освіти 1-4 класів організовано 15 груп продовженого дня.

В умовах карантинних обмежень у 2021/2022 навчальному році в освітньому процесі передбачено використання вчителями цифрових платформ, які дають змогу розподіляти контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн уроки, оперативно надавати зворотній зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня.

Логічна послідовність вивчення предметів відображається у навчальних програмах:

1-2 класи – Державний стандарт початкової освіти (2018), типові освітні програми (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);

3-4 класи - Державний стандарт початкової освіти (2018), типові освітні програми (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);

Перелік та зміст освітніх галузей. Освітню програму для 1-3 класів гімназії «Академія» укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

- українська мова та література;
- іноземна мова (англійська)

Математична (математика)

Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)

Технологічна (дизайн і технології)

Інформатична (інформатика)

Мистецька (музичне мистецтво, образотворче мистецтво)

Фізкультурна (фізична культура)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти гімназії «Академія» окреслюються у відповідних навчальних програмах.

Для 1-4 класів відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Враховуючи, що освітній процес гімназії «Академія» ґрунтується на компетентнісному підході, рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу в гімназії «Академія». Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні через використання інтерактивних форм і методів навчання – дослідницьких, інформаційних, мистецьких проєктів, сюжетно-рольових ігор, інсценізацій, моделювання, ситуаційних вправ, екскурсій тощо.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з таких компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти в гімназії «Академія». Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочати здобуття початкової освіти цього ж навчального року

за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Освітня програма для початкової ланки гімназії «Академія» передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в гімназії «Академія» здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульованого характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі гімназії «Академія» здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення 1-4 класів підлягають формульованому (вербальному) та підсумковому оцінюванню відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 коасах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою за рішення педагогічної ради (Протокол №1 від 25.08.2021 р.).

У кінці навчального року здобувачам освіти 1-4 класів видається свідоцтво досягнень.

Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування в гімназії «Академія» можуть проводитися

моніторингові дослідження навчальних досягнень. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 1-4 класів гімназії «Академія» урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 23.07.2021 р. № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-А, Б, В класів
початкової школи (І-го ступеня) з українською мовою навчання
гімназії «Академія» м. Києва на 2021-2022 навчальний рік
(за Типовим навчальним планом Типової освітньої програми для закладів
загальної середньої освіти,
розробленої під керівництвом Савченко О.Я.,
наказ МОН від 08.10.2019 № 1272)

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин	
		На рік	На тиждень
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:		315+35	9+1
Українська мова та література	Українська мова (навчання грамоти)	245+35	7 +1
Іноземна мова	Іноземна мова (англійська)	70	2
Математична	Математика	140	4
Я досліджую світ (природнична, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	105	3
Технологічна	Дизайн і технології	35	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	35	1
	Музичне мистецтво	35	1
Фізкультурна*	Фізична культура	105	3
Усього		805	19+3+1
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	Українська мова (навчання грамоти)		
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	23
Гранично допустиме річне /тижневе навчальне навантаження учня		700	20

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор гімназії «Академія»

С.ПЕТРАШЕНКО

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 2-А, Б, В класів
початкової школи (І-го ступеня) з українською мовою навчання
гімназії «Академія» м. Києва на 2021-2022 навчальний рік
(за Типовим навчальним планом Типової освітньої програми для закладів
загальної середньої освіти,
розробленої під керівництвом Савченко О.Я.,
наказ МОН від 08.10.2019 № 1272)

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин	
		На рік	На тиждень
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:		350+35	10 +1
Українська мова та література	Українська мова	245+35	7 +1
Іноземна мова	Іноземна мова (англійська)	105	3
Математична	Математика	140	4
Я досліджую світ (громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі)	Я досліджую світ	105	3
Технологічна	Дизайн і технології	35	1
Інформатична	Інформатика	35	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	35	1
	Музичне мистецтво	35	1
Фізкультурна*	Фізична культура	105	3
Усього		875	21+3+1
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	Українська мова		
Загальнорічна кількість навчальних годин		875	25
Гранично допустиме річне/ тижневе навчальне навантаження учня		770	22

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор гімназії «Академія»

С.ПЕТРАШЕНКО

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 3-А, Б, В класів
початкової школи (І-го ступеня) з українською мовою навчання
гімназії «Академія» м. Києва на 2020-2021 навчальний рік
(за Типовим навчальним планом Типової освітньої програми для закладів
загальної середньої освіти,
розробленої під керівництвом Савченко О.Я.,
наказ МОН від 08.10.2019 № 1273)

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин	
		На рік	На тиждень
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:		350+35	10 +1
Українська мова та література	Українська мова	245+35	7 +1
Іноземна мова	Іноземна мова (англійська)	105	3
Математична	Математика	175	5
Я досліджую світ (громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі)	Я досліджую світ	105	3
Технологічна	Дизайн і технології	35	1
Інформатична	Інформатика	35	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	35	1
	Музичне мистецтво	35	1
Фізкультурна*	Фізична культура	105	3
Усього		910	22+3+1
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	Українська мова		
Загальнорічна кількість навчальних годин		910	26
Гранично допустиме річне/ тижневе навчальне навантаження учня		805	23

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 4-А, Б, В, Г, Д класів
початкової школи (І-го ступеня) з українською мовою навчання
гімназії «Академія» м. Києва на 2020-2021 навчальний рік
(за Типовим навчальним планом Типової освітньої програми для закладів
загальної середньої освіти,
розробленої під керівництвом Савченко О.Я.,
наказ МОН від 08.10.2019 № 1273)

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин	
		На рік	На тиждень
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:		350+35	10 +1
Українська мова та література	Українська мова	245+35	7 +1
Іноземна мова	Іноземна мова (англійська)	105	3
Математична	Математика	175	5
Я досліджую світ (громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі)	Я досліджую світ	105	3
Технологічна	Дизайн і технології	35	1
Інформатична	Інформатика	35	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	35	1
	Музичне мистецтво	35	1
Фізкультурна*	Фізична культура	105	3
Усього		910	22+3+1
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	Українська мова		
Загальнорічна кількість навчальних годин		910	26
Гранично допустиме річне/ тижневе навчальне навантаження учня		805	23

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Освітня програма в обсязі 13 (тринадцять) сторінок пронумерована, прошнурована, скріпена печаткою.

25 серпня 2021 р.

Директор гімназії «Академія»

С.ПЕТРАШЕНКО

М.П.